

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Fiskeri- og Kystdepartementet

postmottak@fkf.dep.no

Vår ref: 521.0

Deres ref:

Hvalstad, den: 01.10.2013

Rapport fra arbeidsgruppen «Fiske i Sør» - hørings svar

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høring på rapport fra arbeidsgruppen «Fiske i Sør».

NJFF velger å ikke gå inn i detaljene i de kapitlene som fører frem til rapportens Kapittel 9 som omhandler arbeidsgruppens vurderinger og forslag til tiltak. I det alt overveiende synes denne innledningen å gi en rimelig god beskrivelse av dagens situasjon.

NJFF ønsker imidlertid å bemerke at det kapittelet som omhandler den gruppen NJFF tilhører, kapittel 6 «Fritids- og turistfiske i Sør», bærer preg av uryddig bruk av foreliggende data. Data som benyttes er hentet fra ulike tidsperioder og dels ulike kilder. I tillegg blandes ofte nasjonale tall og regionale tall uten at det går klart nok frem. I vurdering av fangst fra fritidsfiske benyttes kun ett tall for regionen (16kg/fisker og år), mens det i løpet av arbeidsgruppens arbeid ble fremlagt tall som viser langt lavere tall mht hvor stor mengde av befolkningens konsum av fisk som ble fisket selv. Kapittelet bærer derfor preg av å søke å danne et «worst-case scenario» av fritidsfiskets betydning som dødelighetsfaktor.

Tallene som ble viderefremmet var tidligere publisert i «HAV21»:

«Norske husholdningskonsum av sjømat 2011 (kg per person per år)»

	Rundvekt	Produktvekt
Kjøpt	28	16,1
Fisket selv	0,5	0,4
Gave	0,4	0,2

Kilde: Norges sjømatråd AS/GfK-Norge/Sissel Flesland Markedsinformasjoner AS

Disse tallene er for Norge generelt, så det er rimelig å anta at tallen for befolkningen langs Skagerrak er lavere. Disse tallene er med sikkerhet også beheftet med stor usikkerhet, men det viser med stor grad av sikkerhet at de 16kg/år for 27% av den voksne befolkning i region Sør er oppsatt med i rapporten er for høyt. NJFF mener at denne typen tall også burde vært nevnt for å vise at fangsttallene er svært usikre. I en region med kanskje mer enn 400.000 fritidsfiskere, er det enorm forskjell på om den enkelte fanger 1-2kg/år eller 16kg/år. Det enorme spriket i tallene er i det minste god begrunnelse for bedre beskatningsundersøkelser i både langs Skagerrak og i andre regioner. NJFF er kjent med at både HI og UMB ønsker å gjennomføre undersøkelser for å belyse ulike sider mht fritidsfiskeomfang og fangster. NJFF håper disse planene får finansiering og lar seg gjennomføre.

Arbeidsgruppens arbeid har hovedsakelig beheftet seg med yrkesfisket, mens fritidsfisket i stor grad er drøftet der en kan se konflikter eller ønske om innskrenkninger, og da særlig mht hummerfiske. Dette fulgte av gruppens mandat, men like fullt skulle en i ettertid ønsket at gruppen hadde viet større oppmerksomhet til de store verdiene fritidsfisket skaper i regionen, og hvilke tiltak en kan se for seg for å øke verdien og mulighetene ytterligere..

Vurdering av forslag til tiltak

NJFF tror det er flere av arbeidsgruppens vurderinger og forslag til tiltak som vil kunne utgjøre en forbedring sammenlignet med dagens forvaltning av disse kyst- og havområdene. For NJFF er en del av forslagene av en art der det ikke er naturlig å ha noen uttalt formening. Eksempler på dette er forslag som berører salgslag o.l. I det følgende er de av forslagene der NJFF har tatt stilling til forslaget nevnt og eventuelt kommentert.

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

1) Arbeidsgruppen foreslår at det gjennomføres forsøk med åpning i bunnen av rist i rekestrål for å ta vare på sjøkreps. Det foreslås at et slikt forsøksfiske gjennomføres på vinteren/våren. (februar-mars)¹

2) Arbeidsgruppen foreslår at det iverksettes et forsøksprosjekt med utprøving av rist i rekestrål innenfor 4nm med noen fartøy

NJFF mener primært at en allerede nå bør innføre et påbud for bruk av rist også innenfor 4nm, og at en i den forbindelse kan igangsette forsøk med en åpning i bunnen av risten for på den måten å ta vare på sjøkreps.

6) Arbeidsgruppen foreslår at det bør være like bifangstregler for pigghå uavhengig av redskapsgruppe

Det er i dag innført 15 % bifangstgrad, med avregning over seks måneder (halvårsperiode), der død eller døende pigghå tatt som bifangst er tillatt for den konvensjonelle flåten.

Flertallet i arbeidsgruppen mente samme regler også bør gjelde for f.eks rekestrål for å sikre at bl.a. fisket etter reker kan gjennomføres.

Gruppemedlemmet fra NJFF utgjorde her et mindretall som ønsket at gjeldende bestemmelser videreføres. NJFF mener at det er svært viktig å minimere uttaket av pigghå, for å forsøke å få opp igjen bestanden. Dette gjøres etter NJFFs mening ikke ved å utvide mulighetene til å øke beskatningen slik dette forslaget vil måtte medføre.

7) Arbeidsgruppen foreslår at det innføres fluktåpning på 80 mm i rusefiske etter torsk

En fluktåpning i rusefiske etter torsk slipper ut hummer og småfisk generelt.

Det er i dag påbudt fluktåpninger i krabbeteiner, (70mm for yrkesfiskere og 80mm for fritidsfiskere), og hummerteiner (60 mm). Det er ikke krav om fluktåpning i torsketeiner/ruser. Innføring av krav om 80 mm fluktåpning også i teiner/ruser som brukes til å fiske torsk, vil i følge arbeidsgruppen føre til at regelverket blir konsistent.

NJFF støtter dette forslaget, men mener åpning på fluktåpning også på andre redskapstyper må være lik både for yrkesfiskere og fritidsfiskere slik at regelverket blir enda mer konsistent.

9) Arbeidsgruppen foreslås at røktning av krepseteiner skal skje minst hver tredje dag.

For å unngå at krepseteiner blir liggende lenge uten røktning og dermed drive u hensiktsmessig fangst, mener NJFF at dette er et viktig forslag. Primært mht hummeren, men også mht befolkningens holdning til både yrkesfiskere og fritidsfiskere.

10) Arbeidsgruppens foreslår en videreføring av unntaket i 2012 fra maskevidden på garn på 126 mm for yrkesfiskere som fisker etter sei, lyr og lysing som kan bruke 114 mm.

Gruppemedlemmet fra NFSF ønsker ikke at unntaket blir videreført. NJFF støtter dette mindretallet, med begrunnelse i at selv maskevidde 126 mm vil fange fisk av relativt sett liten størrelse av de nevnte artene. NJFF ser derfor ingen gode argumenter for å tillate en maskevidde på 114mm som øker risikoen ytterligere mht å fange umoden fisk av sei, lyr og lysing.

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

11) Arbeidsgruppen foreslår at i avgrensede perioder kan det innføres havdeling hvor rekestrål har fortrinnsrett

NJFF vil tro det er formålstjenlig at en i perioder diskriminerer mellom kommersielle redskapstyper, men er sterkt opptatt av at en eventuell havdeling ikke omfatter fiske med stang/håndsnøre. Nå vil dette mest sannsynlig primært gjelde i områder der det sjelden eller aldri fiskes med stang og håndsnøre, men NJFF mener prinsipielt at denne typen reguleringer ikke omfatter fiske med stang/håndsnøre.

12) Arbeidsgruppen foreslår at manntallsførte fiskere på blad A begrenses til 50 hummerteiner

13) Arbeidsgruppen foreslår også at begrensningen på 100 leppefiskeiteiner/-ruser bør gjøres gjeldende for hele sesongen.

NJFF mener at en primært burde ha samme redskapsbegrensninger for fiskere på blad A som for fritidsfiskere for øvrig, men støtter uansett et forslag om å redusere det fra dagens 100 til 50 hummerteiner.

NJFF mener det er et sterkt behov for en nærmere vurdering av forvaltningen av leppefiskbestandene, samt en faglig utredning av potensielle skader (genetiske, og mht sykdom) som kan oppstå ved flytting av marin fisk fra en region til en annen.

Slik det fremstår i dag er det en svært ukritisk forvaltning der en rekke arter «forvaltes» som én. De satte minstemålbestemmelsene bryter blant annet fundamentalt med den uttalte holdningen en har til øvrige minstemålbestemmelser ved at en ikke tar hensyn til de aktuelle artenes særegne biologi (sekvensielle hermafroditter), men kun setter minstemålet ut fra å fange leppefisk av en størrelse som egner seg til avlusing.

15) Arbeidsgruppen foreslår fredning av gytefjorder for kysttorsk, i prosjekter utformet i samforstand mellom forskning, fiskeres organisasjoner og myndigheter.

En rekke ulike tiltak kan være aktuelle;

- ◆ Garnforbud i perioder
- ◆ Garnforbud på grunt vann
- ◆ Garnforbud innenfor fjordlinjer
- ◆ Røktingsregler

NJFF mener at dette kun må gjelde i gytetiden for den arten en ønsker å gi et ekstra vern i gyteperioden. Det er også viktig at det baseres på god faglig dokumentasjon (f.eks. fra HI).

Dersom det også skal omfatte stangfiske, må dette forbudet mot beskatning kun gjelde aktuell art.

16) Arbeidsgruppen foreslår at det vurderes innført deltagerregistrering for yrkesfiske og fritidsfiske etter hummer

NJFF støtter ikke dette, og kan ikke se at fordeler ved en deltagerregistrering forsvarer de ulempene innføringen av en slik ordning vil kunne medføre for befolkningens bruk av kysten. NJFF støtter imidlertid opp om intensjonen om å finne metoder for å få en bedre oversikt over hummerbeskatningen.

17) Arbeidsgruppen foreslår at det innføres garnforbud for fritidsfiskere på grunnere vann enn 25 m i perioden 1.juni – 31. juli.

NJFF mener at en slik regulering eventuelt også må gjelde for yrkesfiskere. En yrkesfiskers garn fanger hummer eksakt like godt, eller bedre enn en fritidsfiskers garn, så forslaget er slik det nå foreligger urimelig diskriminerende.

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

23) Arbeidsgruppen foreslår at det bevilges midler til holdningsskapende kampanjer om utøvelse av fritidsfiske gjennom styrket informasjonsarbeid, herunder om minstemål, redskap, merking, "oppførsel" med mer. Relevante organisasjoner og fagblad foreslås involvert.

24) Arbeidsgruppen foreslår også at det iverksettes informasjonskampanje i samarbeid med organisasjonene for å motivere alle som fisker med teiner til å respektere minstemålbestemmelsene og rognhummerforbudet.

NJFF mener dette er viktig helt uavhengig av hva slags bruker en er av kysten.

Når det gjelder gjennomslagskraft og legitimitet, tror imidlertid NJFF en i denne sammenhengen også må gjøre en «fritidsfiskerorientert» og realitetsorientert gjennomgang av minstemål for en rekke arter. Et eksempel på dette er minstemålet for hvitting. Det er områder langs kysten hvor det er store tettheter av hvitting som bare sjelden når en størrelse på 32cm. Fisken er småfallen, men det er like fullt en attraktiv matfisk. Dette populære fisket er befolkningen nå avskåret fra å delta i om en skal forholde seg til regelverket, og det er befolkningen stort sett gode på. Fritidsfiskerne på grunn av denne typen «merkelige» bestemmelser til en viss grad mistet respekten og tiltroen til fiskerimyndighetene. Dette fordi minstemålet er satt nokså uavhengig av bestandsstatus, størrelse ved kjønnsmodning og hva som er attraktiv størrelse som mat.

Når minstemålene ble innført for fritidsfiskere for noen få år tilbake, ble dette gjort helt uten å involvere den gruppen reglene over uten forvarsel natten rammet. NJFF mener en forutsetning for å lykkes med en holdningskampanje (fra myndighetenes side) er at en også er villig til å gjøre en gjennomgang mht minstemål i fritidsfiske og hvilke arter de skal omfatte.

25) Arbeidsgruppen foreslår at det foretas en koordinering og samordning av de ulike instanser som i dag utøver kontroll og/eller tilsyn på kysten, for å kunne utnytte tilgjengelige kontrollressurser på en best mulig måte.

26) Arbeidsgruppen foreslår at det bør utføres hyppigere kontroller av redskap og båter, særlig i sommerhalvåret når aktiviteten er på sitt høyeste i kystsonen.

27) Arbeidsgruppen foreslår ordningen med lokale oppsynsmenn, slik som Statens naturoppsyn, bør vurderes også av Fiskeridirektoratet

28) Arbeidsgruppen foreslår at det innføres regler for hva som kan benyttes av "blåser" til faststående redskap; teiner, ruser og garn i alt fiske.

29) Arbeidsgruppens foreslår at det fastsettes øvre bestandsmål på Skagerrakkysten for skarv og at bestandsmålene for kystsel revurderes

NJFF støtter disse forslagene, med de kommentarer som ligger i rapporten.

Til mellomskarv kan det nevnes at de tall som står i rapporten er svært konservative. De siste bestandstallene fra SEAPOP (2012) viser at det nå er om lag 2.500 hekkende par, eller tilsvarende 8-10.000 individer langs Skagerrakkysten. Denne økningen har skjedd siden slutten av 90-tallet, da underarten først ble observert i Østfold. Enn så lenge er en i Norge langt unna f.eks. Danmark som har vært over 40.000 hekkende par før tiltak ble iverksatt (oljing av egg mm), men NJFF mener det er viktig at en raskt får satt «ønsket» bestandsmål for mellomskarv, og at en utøver en aktiv forvaltning for å etterfølge dette. Dette er i utgangspunktet utenfor FKDs ansvarsområde, men NJFF antar at FKD her vil ha god dialog med Miljømyndighetene.

Vennlig hilsen

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Øyvind Fjeldseth

Fiskekonsulent